VR 2026 1809 MED.0378/2

Commissie Erkenning & Bemiddeling
voor misbruik en geweld uit het verleden

Jaarverslag 2025



Dankwoord

Aan alle **slachtoffers en overlevers** die hun verhaal met ons deelden: oprechte dank voor jullie vertrouwen en openheid. Het vraagt veel moed om woorden te geven aan wat zo lang verzwegen of weggeduwd moest worden. Jullie getuigenissen verdienen ons diepste respect.

Aan alle **lezers en beleidsmakers**: dankjewel om niet weg te kijken maar om te luisteren en verantwoordelijkheid op te nemen. Alleen zo kunnen we werken aan een samenleving waarin herstel meer is dan een belofte en erkenning meer dan een woord.

“Hoop is het besef dat er licht blijft, ook in de diepste duisternis.”
Desmond Tutu

Inhoud

Voorwoord **4**

COMEB in beeld **4**

Oprichting, missie en mandaat 4

Samenstelling 4

Werkingscijfers 2025 ..... **7**

Aantal aanmeldingen 7

Context en aard van het geweld 8

Leeftijd en geslacht van de slachtoffers 10

(Vermeende) plegers 11

Gesprekken 12

Aanleiding van contactname 13

Evoluties over de jaren 14

Bevindingen en aanbevelingen voor het beleid **17**

Context en uitgangspunt 17

Beleidsaanbevelingen voor 2026 18

Terugblik op de interne werking **20**

Versterking van het team 20

Verwerkersovereenkomst 20

Kennisdeling 20

Een duidelijk handelingskader en kennisborging 20

Bekendmaking en netwerkuitbreiding 20

Een blik op de toekomst **22**

Evaluatie als hefboom 22

Digitale ondersteuning: verbeterd opvolgsysteem voor dossiers 22

Voorwoord

COMEB in beeld

Oprichting, missie en mandaat

De Commissie Erkenning en Bemiddeling voor Misbruik en Geweld in het Verleden (COMEB) werd in 2014 opgericht door de Vlaamse Regering op initiatief van het Vlaams Parlement. Dit volgde op de aanbevelingen van het expertenpanel 'Historisch geweld en misbruik in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen (2013)'.
In 2018 besliste de Vlaamse Regering om deze tijdelijke commissie om te vormen tot een permanent, onafhankelijk en overkoepelend aanspreekpunt. De scope omvat alle vormen van geweld, misbruik en verwaarlozing van minstens 10 jaar geleden.

Vanuit **herstelrechtelijk gedachtegoed** biedt COMEB slachtoffers en hun nabestaanden ruimte voor erkenningsgesprekken, zonder te oordelen of te veroordelen. Samen verkennen we welke stappen betrokkenen willen en kunnen zetten in het omgaan met wat hen is overkomen. Namens de Vlaamse Gemeenschap erkent COMEB wat in het verleden fout liep, de schade die slachtoffers daarvan ondervinden en het feit dat zij vaak niet correct werden gehoord of ondersteund. COMEB geeft het signaal dat onze maatschappij dit onrecht niet aanvaardt. Waar wenselijk en haalbaar faciliteert ze daarnaast een dialoog of bemiddelingsgesprek met (vermeende) plegers. Tot slot formuleert COMEB beleidsadviezen aan de Vlaamse Regering voor een zo goed mogelijke zorg voor zorg voor slachtoffers.

Samenstelling

COMEB heeft een tweeledige structuur. De inhoudelijke werking wordt gedragen door **commissieleden** die de bij COMEB aangemelde dossiers onafhankelijk behandelen. De coördinatie en administratieve ondersteuning gaat uit van het **Agentschap Justitie en Handhaving (AJH**) dat daarvoor een coördinator, een expert en een dossierbehandelaar aanstelt. Sinds 2026 zijn twee dossierbehandelaars aan het werk.

Commissieleden nemen hun opdracht op vanuit een publiek en maatschappelijk engagement. Alle commissieleden hebben relevante ervaring in maatschappelijke dienstverlening, geestelijke gezondheidszorg, juridische procedures of thema's die te maken hebben met slachtoffer- en daderschap. Een aantal van hen zijn bovendien erkend bemiddelaar en één commissielid is arts-psychiater, zoals het decreet voorziet. Op 31 december 2025 telde COMEB **dertien leden** waaronder een voorzitter en een ondervoorzitter. COMEB is divers samengesteld op het vlak van leeftijd, gender en expertise. Op 1 januari 2026 zijn zes nieuwe commissieleden gestart.



COMEB IN HET KORT

‘COMEB’ staat voor de ‘Erkennings- en Bemiddelingscommissie voor Misbruik en Geweld in het Verleden”.

COMEB is er voor **slachtoffers van geweld, misbruik en verwaarlozing van minstens 10 jaar geleden**. De commissie luistert in een **erkenningsgesprek** naar hun verhaal. Zonder te oordelen of te veroordelen.

De geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van COMEB staat of valt met de garantie van **onafhankelijkheid**. COMEB noch haar leden laten zich sturen door politieke, ideologische of institutionele belangen.

Om drempels te verlagen, is het aanbod volledig kosteloos. De werking van COMEB is opgebouwd rond **vier pijlers**:



1. Erkenning geven

Slachtoffers krijgen de ruimte om hun verhaal te vertellen in één of meerdere gesprekken. Luisteren neemt die pijn niet weg, maar geeft er wel bestaansrecht aan.



2. Ondersteunen bij bemiddeling

Op vraag van het slachtoffer kan COMEB een dialoog faciliteren met een (vermeende) pleger of betrokken instelling waar het geweld plaats vond.



3. Informatie en doorverwijzing

Op vraag van slachtoffers zoekt COMEB extra zaken uit, zoals de huidige werking van een school of organisatie of de mogelijkheid om een dossier in te kijken. Waar nodig en mogelijk, verwijzen we gericht door naar gespecialiseerde hulpverlening, justitie of lotgenotengroepen.



4. Beleidsadvies

COMEB rapporteert over haar werking en formuleert aanbevelingen aan de Vlaamse Regering om het aanbod voor slachtoffers van (historisch) misbruik verder te versterken en te verbeteren.

ONZE 7 WERKINGSPRINCIPES

Vrijwilligheid
Deelname aan een erkennings- en of bemiddelingstraject is vrijwillig. Alle betrokkenen kunnen vrij beslissen om in het proces te stappen en kunnen er ook op elk moment uitstappen.

Vertrouwelijkheid en beroepsgeheim
Alle leden van COMEB en medewerkers van AJH hebben beroepsgeheim. Informatie kan enkel gedeeld worden met toestemming van de betrokkenen.

Meervoudige betrokkenheid
De commissieleden hebben oog voor alle onrecht dat is aangedaan en voor ieders inzet om tot oplossingen te komen.

Transparantie
De commissieleden communiceren duidelijk over hun rol en over de stappen die ze in een traject zetten.

Steunfiguur
Slachtoffers en (vermeende) plegers kunnen zich laten bijstaan door een steunfiguur.

Geen waarheidsvinding
COMEB doet geen onderzoek naar de feiten, doet niet aan waarheidsvinding en vervult geen gerechtelijke rol. Dat blijft de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van politie en justitie.

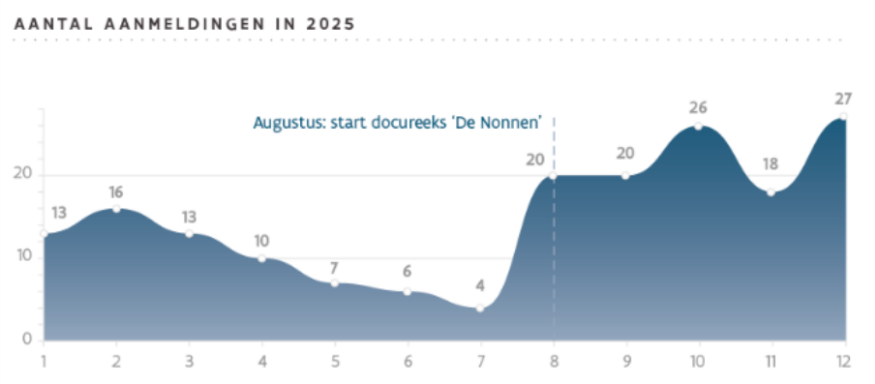
Geen hulpverlening
COMEB heeft geen hulpverlenende opdracht. Bij (acute) nood aan hulpverlening verwijzen ze passend door naar een gespecialiseerde dienst, organisatie, hulp- of zorgverlener.

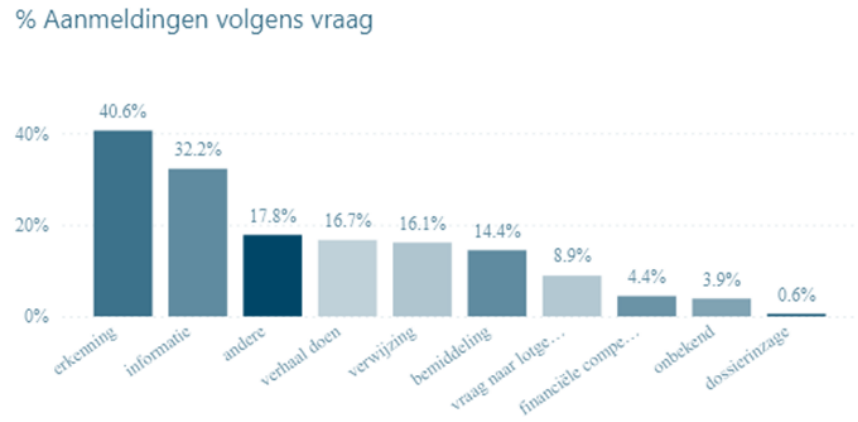
Werkingscijfers 2025

Aantal aanmeldingen

In 2025 ontving de Commissie 180 nieuwe aanmeldingen:

- 97 waren ontvankelijk
- 45 waren onontvankelijk
- 38 waren ‘niet van toepassing’





In 2025 ontving COMEB **180 aanmeldingen,** in 2024 waren dat er 120. Na vraagverheldering hebben deze geleid tot **97 ontvankelijke dossiers** die binnen de bevoegdheid van COMEB vallen en van daaruit verder worden opgevolgd. Dossiers zijn onontvankelijk wanneer het geweld minder dan tien jaar geleden plaatsvond en/of wanneer het over andere feiten dan geweld gaat.

In 40% van de **ontvankelijke dossiers** werd naast informatie over juridische mogelijkheden of hulpverlening uitdrukkelijk ook de vraag gesteld naar een erkenningsgesprek. Bemiddeling wordt in 14% van de gevallen gevraagd. Regelmatig nemen slachtoffers telefonisch contact op om hun verhaal te delen en hebben ze nadien geen nood meer aan een fysiek erkenningsgesprek. Voor velen is zo’n eerste contact al een belangrijke stap: vaak is het de

eerste keer dat zij hun ervaring met iemand delen en gehoor vinden voor wat hen is overkomen.

In 2025 zagen we een duidelijke toename van het aantal meldingen naar aanleiding van de docureeks ‘De nonnen’ op VTM.

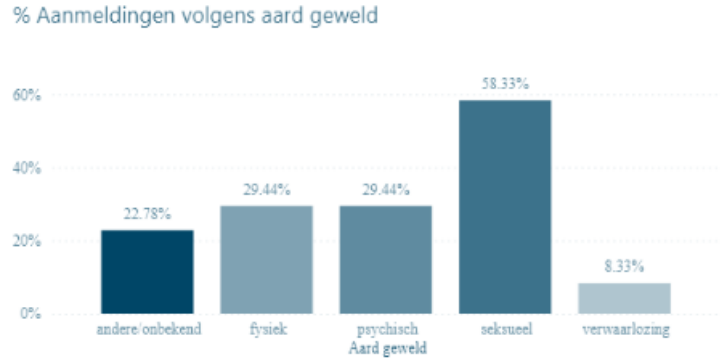
Context en aard van het geweld

- 68 dossiers situeren zich in een institutionele context, waarvan 48 religieus
- 95 dossiers situeren zich in een privé context
- 53 dossiers betreffen fysiek geweld
- 53 dossiers gaan over psychisch geweld
- 105 dossier betreffen seksueel geweld
- 15 dossiers gaan over verwaarlozing

Categorieën kunnen overlappen: in veel dossiers komen meerdere vormen van geweld samen voor, soms ook in verschillende contexten.

Context	% van eindtotaal voor Aantal aanmeldingen	Aantal aanmeldingen
institutioneel andere	11,11%	20
institutioneel religieus	26,67%	48
nvt	11,11%	20
onbekend	7,22%	13
privé bekend	9,44%	17
privé familie	11,67%	21
privé kerngezin	31,11%	56
privé onbekend	0,56%	1





Jaar	andere/onbekend	fysiek	psychisch	seksueel	verwaarlozing
2021	1	2	2	10	1
2022	38	56	57	110	21
2023	14	30	29	74	8
2024	25	28	27	79	7
2025	41	53	53	105	15

In 2025 ging 58% van de aanmeldingen over seksueel geweld of misbruik, 29% over psychisch of emotioneel geweld en nog eens 29% over fysiek geweld. Verwaarlozing komt voor in een beperkt aantal dossiers. **Veel dossiers gaan over gecombineerde vormen van geweld**. Dit ligt in lijn met 2024, waar 65% van de aanmeldingen betrekking had op seksueel geweld en 24% op fysiek geweld. De verhouding tussen de types van geweld bleef vrij stabiel sinds de opstart van COMEB.

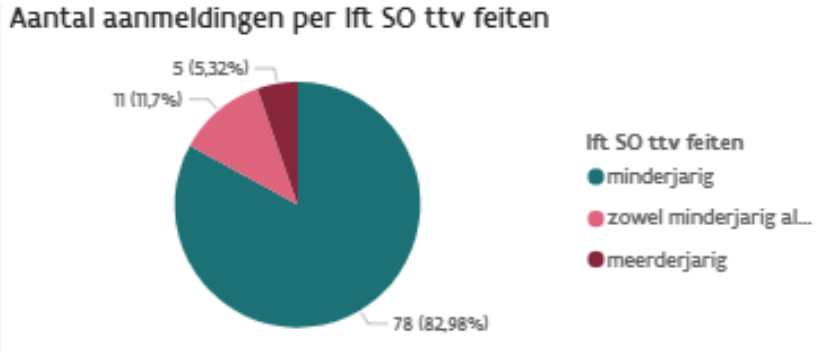
Sinds de decretale uitbreiding in 2018 behandelt COMEB niet alleen meldingen over institutioneel misbruik maar ook over feiten die zich afspeelden in de privésfeer. Daardoor verschoof het zwaartepunt van de werking geleidelijk naar dossiers over geweld en misbruik binnen de privécontext. In 2024 had meer dan 70% van de aanmeldingen daarop betrekking. Echter zagen we in 2025, mede door de maatschappelijke impact van de docureeks ‘De nonnen’, opnieuw een toename van meldingen over misbruik binnen organisaties en instellingen.

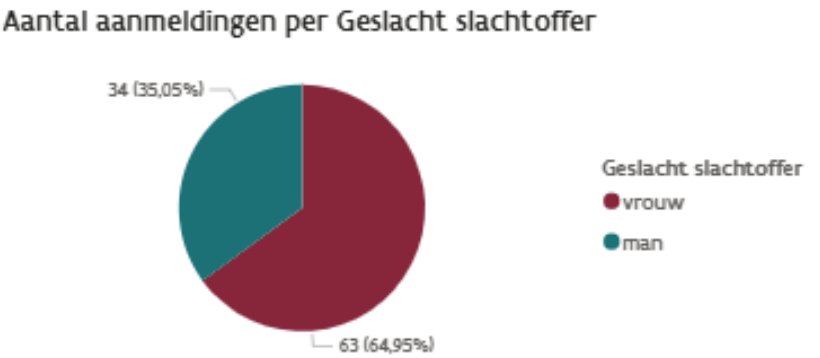
In 2025 betrof 27% van de aanmeldingen (48 dossiers) **institutioneel geweld** binnen de Kerk, 11% institutioneel geweld in niet-religieuze context (20 dossiers). Samen zijn deze dossiers goed voor 38% van onze aanmeldingen.

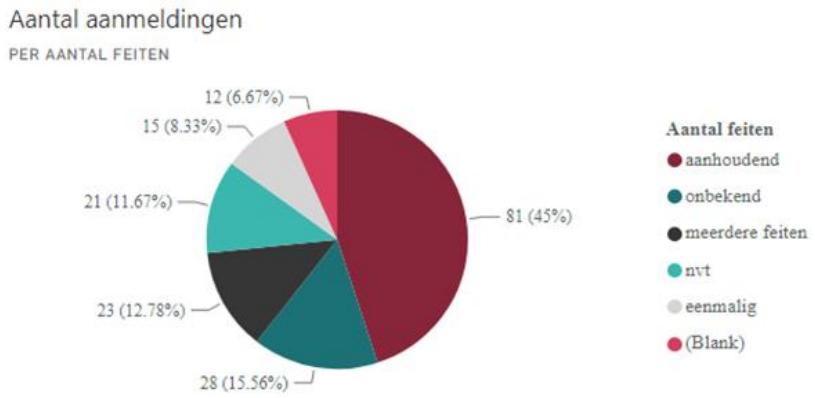
Binnen de **privésfeer (95 dossiers)** gaat het in de meerderheid van de aanmeldingen om intrafamiliaal geweld. In 31% van de aanmeldingen (56 dossiers) was sprake van misbruik of geweld in het kerngezin. 21 dossiers behandelden misbruik in ruimere familiekring. In 18 dossiers werd melding gemaakt van misbruik door een privépersoon buiten de familiekring, waarbij het zowel om een bekende als om een onbekende (vermeende) pleger kan gaan.

Leeftijd en geslacht van de slachtoffers

- 5 slachtoffers waren meerderjarig op moment van de feiten
- 11 slachtoffers waren zowel minder- als meerderjarig op moment van de feiten
- 78 slachtoffers waren minderjarig op moment van de feiten
- 34 slachtoffers identificeren zich als man
- 63 slachtoffers identificeren zich als vrouw







In 2025 identificeerde 57% van de slachtoffers zich als vrouw en 31% als man. Die verhouding sluit nauw aan bij de cijfers van 2024. In de overige dossiers is het geslacht niet gekend of identificeerden slachtoffers zich niet als man of vrouw, maar als X of anders.

Alle slachtoffers waren meerderjarig op het moment van hun aanmelding bij COMEB. In 82% van de dossiers waren zij echter minderjarig toen de feiten plaatsvonden. In 9% van de dossiers ging het om misbruik dat de aanmelder als meerderjarige meemaakte. In die dossiers betrof het bijna uitsluitend vrouwelijke slachtoffers.

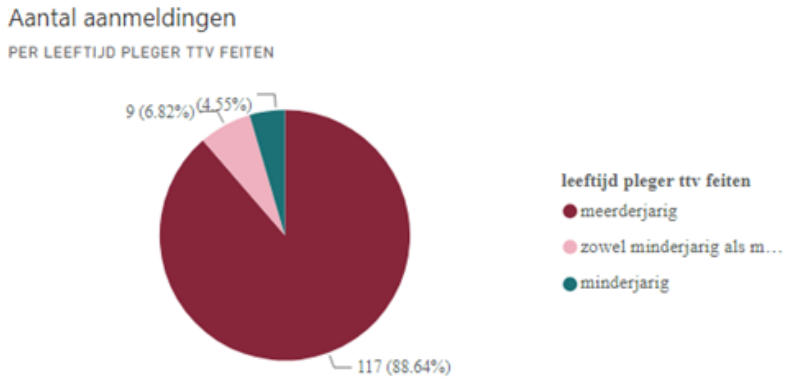
Veel slachtoffers die zich tot COMEB richten, hebben langdurig of herhaald geweld meegemaakt. Dat was het geval in 45% van de dossiers. In 9% van de aanmeldingen strekte het geweld zich uit over zowel de minderjarigheid als de meerderjarigheid. Daarnaast melden zich geregeld personen die slachtoffer werden van meerdere feiten gepleegd door verschillende (vermeende) plegers. Dat was het geval in 12% van de dossiers. Slechts in een beperkte minderheid van de dossiers ging het om eenmalige feiten.

“Gerechtigheid begint met erkenning.”
Kofi Annan

(Vermeende) plegers

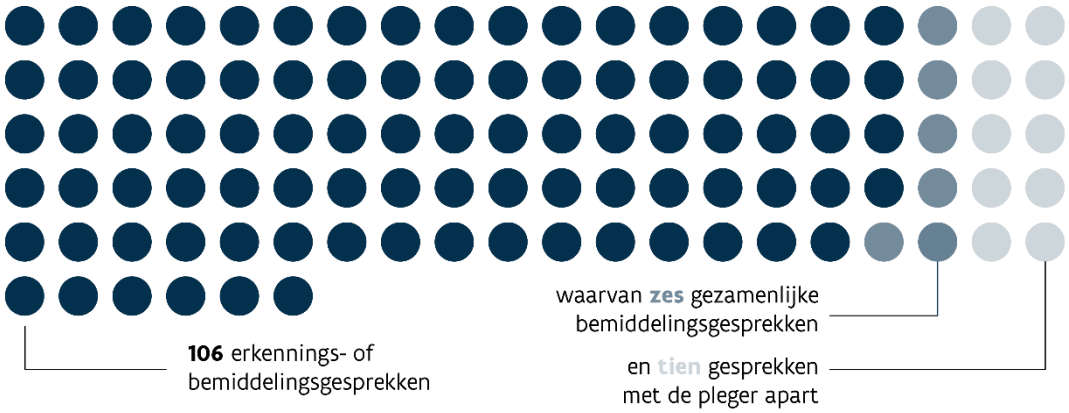
In 89% van de dossiers die COMEB in 2025 behandelde, was de (vermeende) pleger meerderjarig op het moment van de feiten. In een beperkt aantal dossiers was de (vermeende) pleger minderjarig (5%). In 7% van de dossiers begon het grensoverschrijdend gedrag al op jonge leeftijd en zette het zich voort na de meerderjarigheid.

De meeste dossiers hadden betrekking op mannelijke (vermeende) plegers (44%). Daarnaast registreerde COMEB 42 dossiers waarbij één of meerdere vrouwelijke (vermeende) plegers betrokken waren. Dat is een duidelijke stijging tegenover 2024, toen het om 26 dossiers ging. Die toename hangt vermoedelijk samen met de maatschappelijke impact van de docureeks De nonnen.



Gesprekken

In 2025 vonden **106 erkennings- of bemiddelingsgesprekken** plaats. Daarvan waren er zes gezamenlijke bemiddelingsgesprekken met beide partijen samen en tien afzonderlijke gesprekken met de (vermeende) pleger apart.



Totaal aantal gesprekken	106	
Totaal aantal dossiers	57	
Dossiers met bemiddeling	18	32%
brief verstuurd	18	32%
gesprek VP	10	18%
bemiddelingsgesprek	6	11%

In 2025 nam het aantal aanmeldingen sterk toe, maar dat leidde nog niet meteen tot meer gesprekken. Dat komt doordat er bij COMEB meestal twee tot drie maanden zitten tussen een aanmelding en de start van het traject. Het effect van de stijging zal dus vooral zichtbaar worden in 2026.

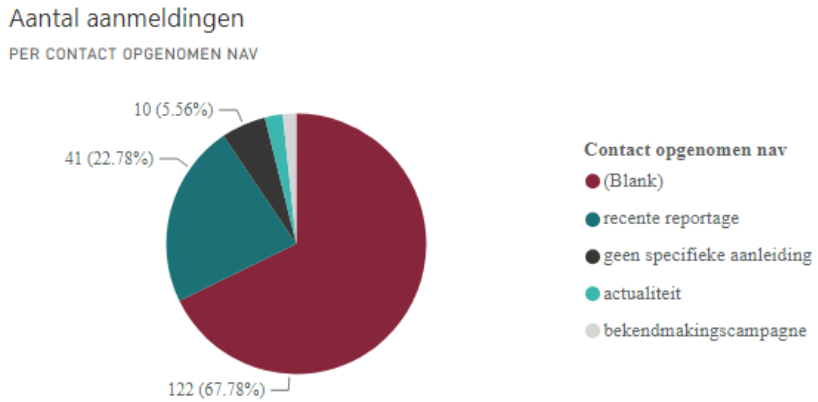
Dit verklaart ook waarom er in 2024 relatief veel gesprekken waren in vergelijking met het aantal aanmeldingen: toen werden nog veel aanmeldingen uit 2023 verwerkt.

Daarnaast is er ook een verandering in hoe mensen geholpen worden. Sommige aanmelders vinden een telefoongesprek al voldoende om zich gehoord te voelen. Daardoor leiden minder aanmeldingen tot een fysiek gesprek dan vroeger. Dat komt ook doordat het onthaal bij COMEB is versterkt: mensen krijgen al eerder ondersteuning en erkenning, zonder dat er altijd een persoonlijk gesprek nodig is.

“Het besef dat ik niet alleen stond,
gaf me eindelijk de kracht om mijn stem te laten horen.”

Aanleiding van contactname

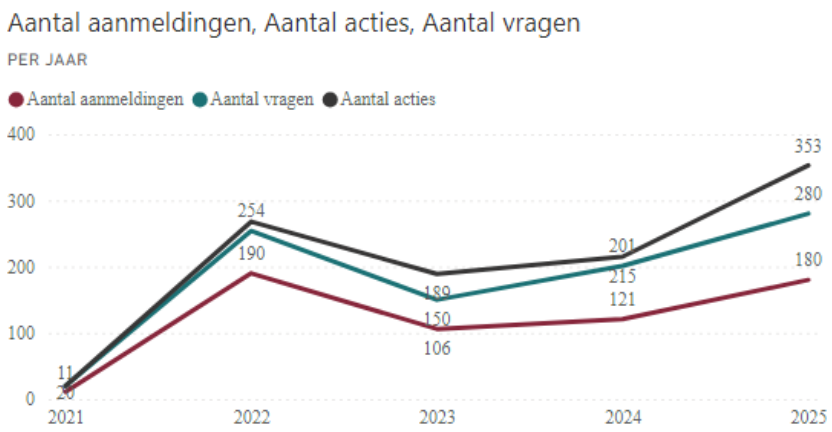
Bepaalde triggers zorgen ervoor dat mensen na vele jaren het stilzwijgen willen doorbreken of hulp zoeken om het verleden in de ogen te kijken. Actualiteit speelt daar vaak een rol in. Veruit de grootste impact is er gekomen na de uitzending van de docureeks ‘De nonnen’ op VTM. Bijna 23%, goed voor 41 aanmeldingen, kunnen we rechtstreeks koppelen aan deze docureeks.



Evoluties over de jaren

De tabellen en grafieken hieronder tonen enkele evoluties over de jaren sinds de opstart van COMEB:

- Het aantal aanmeldingen, vragen en acties nam sinds 2023 jaar na jaar toe.
- De verhouding tussen de geslachten van de plegers bleef stabiel. De grootste groep betreft altijd mannen.
- Seksueel geweld blijft de meest voorkomende vorm van geweld, gevolgd door psychisch en fysiek geweld in ongeveer dezelfde verhouding. Voor elk van deze vormen nam het aantal dossiers in 2025 toe.
- De meeste dossiers waarvan de context is gekend situeren zich in privé-context. Na een jarenlange daling van het aantal dossiers rond institutioneel misbruik zien we in 2025 een tijdelijke toename, gelinkt aan de impact van de docureeks ‘De nonnen’. Dit lijkt een tijdelijk effect en geen structurele kentering in de algemene trend.



Aanmeldingen, Acties, Afsluitingen, Vragen

PER JAAR

Jaar	Aanmeldingen	Vragen	Acties	Afsluitingen
2021	11	20	20	14
2022	190	254	268	67
2023	106	150	189	148
2024	121	201	215	163
2025	180	280	353	159
Total	**608**	**905**	**1045**	**551**

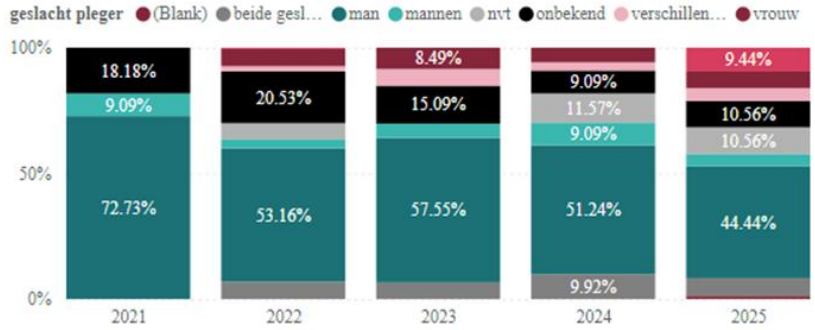
Aanmeldingen, Acties, Afsluitingen, Vragen

PER JAAR

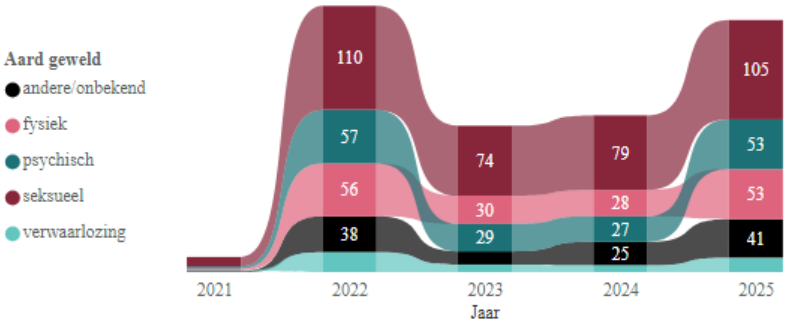
Jaar	Aanmeldingen	Vragen	Acties	Afsluitingen
2021	11	20	20	14
2022	190	254	268	67
2023	106	150	189	148
2024	121	201	215	163
2025	180	280	353	159
Total	**608**	**905**	**1045**	**551**

Aantal aanmeldingen

PER JAAR, GESLACHT PLEGER

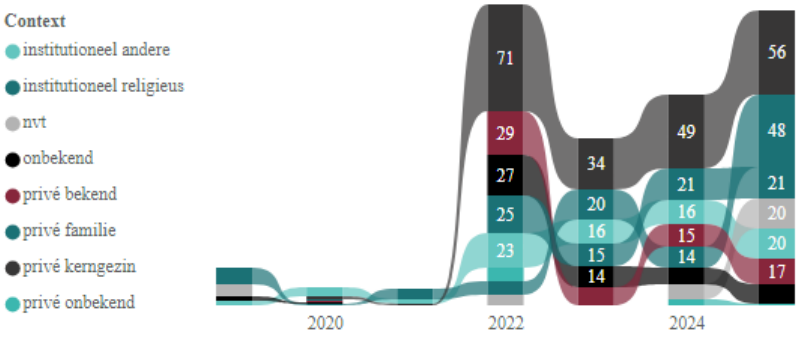


Aanmeldingen volgens aard geweld



Jaar	institutioneel andere	institutioneel religieus	nvt	onbekend	privé bekend	privé familie	privé kerngezin	privé onbekend
2021	3	7					1	
2022	23	9	7	27	29	25	71	9
2023	16	20		14	12	15	34	
2024	16	14	10	11	15	21	49	4
2025	20	48	20	13	17	21	56	1

Evolutie aanmeldingen volgens context



Bevindingen en aanbevelingen voor het beleid

Naar een geïntegreerd, slachtoffergericht en structureel verankerd beleid rond historisch misbruik.

Context en uitgangspunt

COMEB vervult sinds haar oprichting een unieke rol in het Vlaamse landschap door slachtoffers van historisch misbruik erkenning, bemiddeling en doorverwijzing te bieden los van gerechtelijke procedures.

Deze opdracht ligt in lijn van de aanbevelingen van opeenvolgende parlementaire onderzoekscommissies, zowel op Vlaams als federaal niveau. Deze bevestigen dat:

- Seksueel misbruik en andere vormen van structureel geweld **onvoldoende gerapporteerd worden.**
- Slachtoffers nood hebben aan **erkenning, herstel en veilige toegang tot hulp**.
- Instellingen en overheden tekortschoten op het vlak van **preventie, opvolging en verantwoordelijkheid** nemen.

Daarnaast vormt COMEB ook de schakel tussen persoonlijke erkenning en opvolging op beleidsniveau.

In vorige jaarverslagen formuleerde COMEB drie beleidsaanbevelingen die onverminderd actueel blijven.

We pleiten voor:

- Blijvende maatschappelijke alertheid en meer kennis over trauma, ook in de media.
- Toegankelijke, kwaliteitsvolle en gespecialiseerde traumazorg, met bijzondere aandacht voor (niet-acute) zorg voor slachtoffers van historisch misbruik.
- De uitwerking van een billijke compensatieregeling.

Uit de voortgangsrapportages naar aanleiding van de werkzaamheden van de bijzondere commissie van het Vlaams Parlement blijkt dat een aanzienlijk deel van de aanbevelingen binnen de Vlaamse bevoegdheden intussen in uitvoering is of werd gerealiseerd, onder meer op het vlak van slachtoffererkenning, meldpunten, sectoroverschrijdende samenwerking en kennisopbouw.

Tegelijk blijft voortdurende opvolging noodzakelijk om de vertaalslag naar een duurzame praktijk te waarborgen en verdere versnippering te voorkomen. Ondanks de geboekte vooruitgang, onder meer in de ondersteuning van actuele slachtoffers, blijven er aanzienlijke lacunes bestaan, in het bijzonder voor personen die pas na langere tijd hulp zoeken.

Voor de specifieke doelgroep van COMEB, met name slachtoffers van historisch misbruik, is er nauwelijks sprake van gerealiseerde of echt merkbare verandering. De oprichting van een nieuwe bijzondere onderzoekscommissie naar de aanpak van seksueel misbruik (2023) vormde het beleidsmatige antwoord op de maatschappelijke verontwaardiging na de docureeks 'Godvergeten'. In de praktijk zijn het echter precies deze slachtoffers, zowel binnen als buiten de Kerk, die opnieuw uit de boot dreigen te vallen.
Velen van hen voelen zich inmiddels niet enkel door God maar ook door de Staat verlaten. Mogelijkheden om een herstelfonds op te richten zijn nog steeds niet onderzocht, het aanbod aan gespecialiseerde traumazorg blijft beperkt en gefragmenteerd, de wachttijden binnen de geestelijke gezondheidszorg blijven toenemen en de drempels naar langdurige en continuïteit in begeleiding zijn nog altijd onvoldoende weggewerkt.

Beleidsaanbevelingen voor 2026

De aanbevelingen die hierna volgen, zijn geen nieuwe voorstellen, maar hernemen en beklemtonen prioriteiten die we al meerdere jaren consequent onder de aandacht brengen, gezien hun aanhoudende relevantie en het uitblijven van voldoende vooruitgang.

1) Werk een coherent en toegankelijk kader uit voor erkenning en billijke compensatie van slachtoffers van misbruik en geweld.

Hoewel erkenning en ondersteuning essentieel zijn, blijft de vraag naar materieel en symbolisch herstel voor veel slachtoffers onbeantwoord. Vandaag bestaan er verschillende regelingen naast elkaar, met uiteenlopende voorwaarden en beperkte toegankelijkheid, in het bijzonder voor slachtoffers van historisch misbruik.

Het is aangewezen om te evolueren naar een meer samenhangend kader waarin:

- compensatiemogelijkheden duidelijk en toegankelijk zijn voor álle slachtoffers, ongeacht het soort geweld of de context waarin het plaatsvindt. De focus ligt tot nu toe vooral op slachtoffers van seksueel geweld en op slachtoffers in kerkelijke context.
- rekening wordt gehouden met de specifieke situatie van historisch misbruik.
- erkenning, herstel en compensatie beter op elkaar worden afgestemd.

2) Versterk de toegankelijkheid en continuïteit van trajecten voor slachtoffers door een meer afgestemde en doorlopende ondersteuning.

De ervaringen van slachtoffers tonen aan dat het huidige landschap complex en versnipperd is en dat er vaak onvoldoende kennis is over deze problematiek. Doorverwijzingen, wachtlijsten en uiteenlopende werkwijzen bemoeilijken een vlot

traject. Hierdoor moeten slachtoffers vaak meerdere keren hun verhaal doen, wat een extra drempel vormt, zeker voor wie zich pas na langere tijd meldt.
Daarom is het belangrijk te werken volgens het principe van ‘no wrong door’, waarbij slachtoffers op elk contactpunt correcte ondersteuning en toegang tot het juiste vervolg krijgen, ongeacht waar ze aankloppen.

Het is daarom aangewezen om:

- trajecten beter op elkaar af te stemmen.
- meer in te zetten op warme en actieve doorverwijzing.
- te waken over continuïteit in ondersteuning, ongeacht waar en wanneer het slachtoffer instapt.
- meer aandacht te hebben voor de levenslange impact van trauma op verschillende levensdomeinen.
- het ‘no wrong door’-principe te verankeren, zodat elke dienst verantwoordelijkheid opneemt om slachtoffers correct te ontvangen, te ondersteunen en gericht verder te helpen.

3) Volg de beleidsmaatregelen voortdurend op en responsabiliseer de betrokken sectoren.

Duidelijke verantwoordelijkheden en structurele opvolging zijn essentieel om beleid duurzaam te laten werken. Door praktijksignalen te gebruiken en de uitvoering te monitoren, voorkom je versnippering en blijven aanbevelingen ook op lange termijn doorwerken. Daarnaast is sectoroverschrijdend werken cruciaal om samenhang te waarborgen en complexe uitdagingen integraal aan te pakken. Het is wenselijk om:

- de implementatie van aanbevelingen systematisch te monitoren en uit te klaren wie dit coördineert.
- duidelijke verantwoordelijkheid te nemen binnen sectoren en organisaties.
- signalen uit de praktijk sterker te benutten voor bijsturing van het beleid.
- samenwerking tussen sectoren te versterken, zodat kennis, middelen en verantwoordelijkheden beter op elkaar worden afgestemd en beleid coherenter wordt uitgevoerd.

Terugblik op de interne werking

Het werk van COMEB speelt zich in essentie af in gesprekken met en tussen slachtoffers, nabestaanden, (vermeende) plegers en verantwoordelijke instellingen. Om deze opdracht zorgvuldig en kwaliteitsvol te blijven opnemen, werd in 2025 ook achter de schermen verder gebouwd aan de organisatie, met bijzondere aandacht voor versterking, helderheid en verbinding.

Versterking van het team

Er werden zes nieuwe commissieleden aangetrokken en benoemd, die hun mandaat opnamen vanaf 1 januari 2026.

Daarnaast maakte AJH middelen vrij voor een bijkomende dossierbehandelaar. Hiermee bestaat het coördinatieteam uit vier medewerkers: een coördinator, een expert misbruik en geweld en twee dossierbehandelaars.

Verwerkersovereenkomst

Samen met de Data Protection Officers van COMEB en AJH werd een verwerkersovereenkomst opgesteld en in 2025 geïmplementeerd. Deze overeenkomst verduidelijkt de verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen en versterkt de afspraken rond de verwerking van persoonsgegevens.

Kennisdeling

We organiseerden opnieuw een opleidingsdag voor commissieleden, met focus op het verdiepen van expertise rond traumasensitief werken.

Een duidelijk handelingskader en kennisborging

In 2025 voerden we een nieuw handelingskader in, afgestemd op nieuwe evoluties in de werking van COMEB. Dit protocol biedt een duidelijk en zorgvuldig kader voor de behandeling van dossiers en erkenningsgesprekken en garandeert een consistente, transparante en respectvolle aanpak ten aanzien van slachtoffers en hun nabestaanden. Het ondersteunt een gestructureerde werking en biedt (nieuwe) leden een helder referentiekader. Hierdoor wordt de kwaliteit van het werk blijvend gewaarborgd.

Bekendmaking en netwerkuitbreiding

Sinds de campagne "Ooit gebeurd, nooit gehoord" in 2022 is de bekendheid van COMEB aanzienlijk toegenomen. Waar er vóór de campagne jaarlijks gemiddeld tien tot vijftien dossiers binnenkwamen, ligt dat aantal sindsdien tot tien keer hoger. De campagne zorgde er niet alleen voor dat meer mensen de weg naar COMEB vonden, ze maakte tegelijk de omvang van historisch misbruik en geweld in Vlaanderen meer zichtbaar.

Professionele verwijzers zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor slachtoffers. Zij spelen een cruciale rol bij het herkennen van signalen van (historisch) misbruik. Omdat de

naamsbekendheid van COMEB in deze sectoren beperkt is, lanceerden we gerichte acties om de zichtbaarheid te vergroten en zo slachtoffers beter de weg naar ondersteuning en maatschappelijke erkenning te laten vinden.

In het najaar van 2025 startte een nieuwe fase van de bekendmakingscampagne “Ooit gebeurd, nooit gehoord?”. De eerste fase van deze campagne is inmiddels afgerond. Bijzondere aandacht ging in deze fase naar politie, CAW’s, meldpunten en interne partners. In het voorjaar van 2026 breiden we de focus uit naar zorgverleners zoals huisartsen, apothekers en andere zorgberoepen.
Tegelijkertijd blijven we ons netwerk versterken via aanwezigheid op netwerkplatformen, studiedagen en conferenties over slachtoffer-daderzorg, seksueel geweld en herstelrecht.

We riepen 23 februari uit tot ‘Dag van het Vergeten Slachtoffer’, niet toevallig de dag na de Europese Dag van het Slachtoffer op 22 februari. Hiermee vragen we aandacht voor de slachtoffers wiens verhaal (nog) geen plaats kreeg of niet erkend wordt door de maatschappij. Met de ‘Dag van het Vergeten Slachtoffer’ wil COMEB niet alleen de bredere samenleving sensibiliseren voor dit onzichtbare leed maar ook de weg naar gepaste hulpverlening duidelijker maken. In samenwerking met kunstenaars en drie lokale besturen (Antwerpen, Hasselt en Gent) hebben we in het najaar van 2025 een publieksactie voorbereid om dit thema in 2026 nadrukkelijk op de agenda te plaatsen.

Een blik op de toekomst

De voorbije twaalf jaar groeide COMEB uit tot een belangrijke plek waar slachtoffers van historisch misbruik en geweld gehoord worden en (vermeende) plegers verantwoordelijkheid nemen voor hun daden. Dankzij deze ervaring weten we wat werkt, waar verbetering mogelijk is en kunnen we gericht vooruitkijken.

Evaluatie als hefboom

COMEB boekte de voorbije jaren belangrijke vooruitgang in haar opdracht, toepassingsgebied en organisatie, maar staat tegelijk voor nieuwe uitdagingen. Daarom voorziet het Vlaamse Regeerakkoord 2024-2029 een evaluatie van de werking, in overleg met het Vlaams Parlement, om COMEB duurzaam te verankeren binnen het Vlaamse slachtofferbeleid, versnippering te verminderen en verdere professionalisering mogelijk te maken.

De evaluatieopdracht werd in 2025 voorbereid en gegund aan de Universiteit Antwerpen. Het onderzoek wordt in 2026 uitgevoerd en richt zich op effectiviteit, samenstelling, aansturing en structurele verankering van COMEB, zodat een kwalitatief en goed gecoördineerd aanbod voor slachtoffers wordt verzekerd.

Digitale ondersteuning: verbeterd opvolgsysteem voor dossiers

Om de privacy van betrokkenen te waarborgen, verwerkt COMEB persoonsgegevens op een zorgvuldige en professionele manier. In samenwerking met de IT-dienst van het Agentschap Justitie en Handhaving werd het registratiesysteem in 2025 verder uitgebouwd en geprofessionaliseerd. Daarmee werd de interne werking verder versterkt en de verwerking van persoonsgegevens nog beter ondersteund. Het vernieuwde systeem wordt in 2026 in gebruik genomen.